

Crònica de mossèn Isidre Serrat i Portavella

Crònica de mossèn Isidre Serrat i Portavella

Data de creació: 2011-01-10 10:37:53 | Darrera modificació: 2014-03-03 12:39:27

Títol complet	Notícia del fonament i origen de esta casa i construidores de ella, que foren uns tals Barjaus
Escrit en	1796-1822
Llengua	Castellà, Català
Orígen	Eclesiàstic
Tipus	Crònica, Memòries
Interès	Històric, Filològic

Descripció	Paper amb enquadernació de pergamí. 16 per 11 cm. 93 folis manuscrits més dos documents impresos afegits i relligats, més una àpoca manuscrita d'un cens del guardià (superior franciscà) de Sant Tomàs de Riudeperes (1763).
Temàtica	Famílies Barjau i Serrat, Revolució Francesa, Guerra Gran, Guerra del Francès, Alps.
Ubicació	Biblioteca i Arxiu Episcopal de Vic, Arxiu Personal Isidre Serrat nº 1.
Primeres línies	"Nota particular, curiosa i primera / notícia que en esta casa enquantro / jo Isidro Serrat Pbre i Rr de S. Este- / va de Comià, alias Roma, de la família de Barjaus, que donaren prin- / cipi a esta casa".
Últimes línies	"per anar en sa companyia despues / a cantar las Divinas ala- / bansas en la Gloria. Amen. / Se segueixen aqui los im- / presos o estampats, ja sobre / insinuats en sos respectius / llocs".

Context històric

La primera part permet reconstruir la història d'una família relativament benestant de la ruralia catalana, en la qual predominen ferrers i sastres, amb riquesa de dades demogràfiques, però sense informació sobre el patrimoni. Les parts segona i tercera tenen un doble valor: d'una banda, donar notícia dels impactes de la Guerra Gran i, en menor mesura, de la Guerra del Francès sobre Catalunya i en particular el Lluçanès; d'altra banda, veure com els esdeveniments europeus d'aquesta època eren coneguts i viscuts per un simple rector de poble que, al capdavall, estava molt ben informat

---

Context geogràfic

La història de les famílies Barjau i Serrat es limita a la seva evolució a Sant Quirze de Besora, Perafita i Alpens però permet veure el seu cercle de relacions matrimonials, que abasta el Lluçanès i el Berguedà. La segona part és rica en notícies sobre l'evolució de la Guerra Gran al front català i també del seu impacte sobre Alpens (amb notes autobiogràfiques). En canvi, la narració sobre la Guerra del Francès, a la tercera part, no té gaire referències locals. Però aquestes dues parts tenen molt valor per veure com les notícies de l'evolució política europea arribaven fins a un petit poble del Lluçanès des de París, Roma, Baiona o Madrid

---

Bibliografia temàtica

- GIRBAU TÀPIES, Valentí, Església i societat a la Catalunya central: el bisbat de Vic a l'època del bisbe Veyan (1784-1815), Facultat de Teologia de Catalunya / Herder, Barcelona, 1996.
  - JIMÉNEZ SUREDA, Montserrat, Girona, 1793-1795. Guerra Gran i organització política a la Monarquia dels Borbons, Ajuntament de Girona, Girona, 2006.
  - MOLINER, Antoni, Catalunya contra Napoleó. La Guerra del Francès, 1808-1814, Pagès editors, Lleida, 2007.
  - RAMISA, Maties, La Guerra del Francès al corregiment de Vic, 1808-1814, Eumo, Vic, 1993.
  - RAMISA, Maties, Els catalans i el domini napoleònic, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1995.
  - ROURA I AULINAS, Lluís, Guerra Gran a la ratlla de Franca. Catalunya dins la guerra contra la Revolució Francesa, 1793-1795, Curial, Barcelona, 1993.
-

Crònica de mossèn Isidre Serrat i Portavella

Altres observacions

- A la fi del text hi ha 2 fulls impresos relligats amb el conjunt: “Relación circunstaciada de quanto intentaba Don Manuel de Godoy y todo su resultado” (València, sense data) i “Exclamación que hizo en brazos del Cardenal Rinuccini, Nuestro Santo Padre Pío VII” en assabentar-se de l’abdicació de Baiona per Ferran VII (sense lloc, 1808). També una petita àpoca manuscrita del guardià de Sant Tomàs de Riudeperes de 1763.

- Isidre Serrat i Portavella va ser vicari de Sant Esteve de Comià o de Roma (entre Alpens i Borredà) fins 1793, després rector. El 1806 esdevingué rector de Sant Agustí de Lluçanès. Vivia a Alpens fins 1806 i després a Sant Agustí de Lluçanès.
